

Ezt az oldalt gépi fordítással [\[Link\]](#) fordították le. A gépi fordításokban előfordulhatnak az egyértelműséget és a pontosságot potenciálisan csökkentő hibák; az ombudsman nem vállal felelősséget az esetleges eltérésekért. A legmegbízhatóbb és jogilag korrekt tájékoztatásért olvassa el a fenti linken található, angol nyelvű forrásverziót. Bővebb információért tekintse meg [nyelvi és fordítási politikánkat \[Link\]](#).

A Bizottság által a beruházó és az állam közötti vitarendezés (ISDS) multilaterális rendszer létrehozásával történő megreformálásáról folytatott nyilvános konzultációra vonatkozó 1081/2018/SRS sz. ügyben hozott határozat

Határozat

Ügy 1081/2018/SRS - **Vizsgálat megindítása** 10/07/2018 - **Határozat** 17/12/2019 - **Érintett intézmények** Európai Bizottság (Nem történt hivatali visszasság) |

Az ügy az Európai Bizottság által a beruházó és az állam közötti vitarendezés (ISDS) multilaterális rendszer létrehozásával történő megreformálásáról szervezett nyilvános konzultációra vonatkozott. A panaszos úgy vélte, hogy a konzultáció nem felelt meg a vonatkozó szabályoknak, vagyis a konzultáció ütemezése és tárgya alapján a válaszadók nem tudtak hatékonyan hozzájárulni a döntéshozatali folyamathoz. A panaszos aggályait fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság tévesen ismertette a konzultáció eredményeit.

Az ombudsman megállapította, hogy a konzultáció megfelelt az alkalmazandó szabályoknak. Úgy vélte, hogy a Bizottság konzultáció tárgyának meghatározásakor egyensúlyt teremtett a technikai kérdés egyértelműsítésének szükségessége és azon cél között, hogy a konzultációkat a lehető legszélesebb – így a nem szakértői – közönség számára hozzáférhetővé tegye. További fontos elem volt, hogy a Bizottság felkérte a résztvevőket, hogy az észrevételeket egyéb formában, így állásfoglalások benyújtása révén tegyék meg.

Az ombudsman megállapította továbbá, hogy a Bizottság nem ismertette tévesen a konzultáció eredményeit az általa készített „hatásvizsgálati jelentésben”. Hangsúlyozta azonban, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a nyilvános konzultációk eredményeinek általa elérhetővé tett összefoglalói pontos áttekintést nyújtanak a döntéshozók számára. Ezzel összefüggésben látott teret a fejlődésre abban a tekintetben, hogy a Bizottság hogyan foglalja össze az eredményt.

Az ombudsman ezért lezárta ugyan a vizsgálatot, megállapítva, hogy nem történt hivatali

visszásság, azonban a javítás érdekében két javaslatot fogalmaz meg a Bizottság számára.

A panasz előzményei

1. A beruházó és állam közötti vitarendezési mechanizmusokat (ISDS) használják a külföldi befektetők és a fogadó országok közötti viták rendezésére. A beruházó és állam közötti vita és vita az elmúlt években az EU-ban intenzív nyilvános vita tárgyát képezte.

2. 2014- ben az Európai Bizottság nyilvános konzultációt indított az EU-USA transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség (TTIP) keretében a beruházásvédelemre és a beruházási viták rendezésére vonatkozó uniós megközelítésről. Ezt követően a Bizottság [1] kétlépcsős megközelítést határozott meg a beruházó és állam közötti vitarendezés reformjára vonatkozóan. Az első lépés a beruházási viták rendezésére szolgáló kétoldalú bírósági rendszer bevezetése volt az uniós kereskedelmi és beruházási megállapodásokban (a beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszer vagy a beruházási vitákkal foglalkozó bírósági rendszer). Második lépésként a Bizottság megkezdte a többoldalú beruházási vitarendezési rendszer létrehozásának gondolatát.

3. A többoldalú beruházási vitarendezés koncepciójának kidolgozása során a Bizottság hatásvizsgálatot végzett. A hatásvizsgálat magában foglalt egy nyilvános online konzultációt, amelyre 2016. december 21. és 2017. március 15. között került sor. [2] A konzultáció részeként a nyilvánosság vagy a szervezet bármely tagja nyújthat be választ egy 63 kérdésből álló kérdőívre, köztük 14 „nyitott kérdésre”. A hozzászólóknak lehetőségük volt állásfoglalások benyújtására is. A 193 hozzászóló közül 54 nyújtott be állásfoglalást. [3] A Bizottság 2017 áprilisában az interneten közzétette a konzultációhoz való valamennyi hozzászólást.

4. 2017. szeptember 13-án a Bizottság „ajánlást” tett közzé a Tanácsnak, hogy kezdjen tárgyalásokat a beruházási viták rendezésével foglalkozó multilaterális bíróság létrehozásáról. Ezt az ajánlást többek között hatásvizsgálat kísérte, amely részletezte a nyilvános konzultáció eredményeit [4] .

5. A Tanács 2018. március 20-án felhatalmazta a Bizottságot a tárgyalások megkezdésére, és tárgyalási megbízást tett közzé [5] .

6. A panaszos környezetvédelmi szervezetként részt vett a nyilvános konzultációban. Aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a nyilvános konzultáció időzítése és hatóköre, különösen a kérdőív kialakításának módja miatt nem tudott hatékony és reprezentatív eredményt elérni. Úgy ítélte meg továbbá, hogy a Bizottság tévesen fejtette ki a konzultáció eredményeit . 2018 júniusában a panaszos az ombudsmanhoz fordult, és felvetette ezeket a kérdéseket.

A vizsgálat

7. Az ombudsman vizsgálatot indított a panaszos azon aggályaival kapcsolatban, amelyek szerint:

- 1) A nyilvános konzultáció nem felelt meg a vonatkozó szabályoknak.
- 2) A Bizottság félrevezette a nyilvános konzultáció eredményeit.

8. A vizsgálat során az ombudsman megkapta a Bizottság panaszra adott válaszát, majd ezt követően a panaszosnak a Bizottság válaszára adott észrevételeit.

A nyilvános konzultáció összhangban volt-e a vonatkozó szabályokkal

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

9. A panaszos véleménye szerint **a Bizottság azt követően szervezte meg a nyilvános konzultációt, hogy már úgy határozott, hogy folytatja** a multilaterális beruházási bíróság létrehozásának szorgalmazására irányuló **terveit**. [6] Így a Bizottság nem felelt meg az *érdekelt felekkel folytatott konzultációról szóló iránymutatásában* [7] meghatározott általános elveknek, amelyek *szerint* nyilvános konzultációra kell sort keríteni egy olyan időszakban, amikor az érdekelt felek véleménye még változhat.

10. A panaszos továbbá azt állította, hogy a beruházó és az állam közötti választottbírószági eljárás reformjáról folytatott érdemi konzultáció nem korlátozódhat a meglévő ISDS-mechanizmusok vagy egy MIC közötti választásra. A kérdőívben meghatározott korlátozott számú lehetőség megakadályozta a résztvevőket abban, hogy kifejtsek véleményüket a beruházó és állam közötti választottbírószági eljárás általánosabb érdemi problémáiról. [8] Ezek a problémák nem oldódnak meg egyszerűen azért, hogy a meglévő ISDS-mechanizmusokat egy új multilaterális rendszerrel helyettesítik, és ezért a konzultáció részét kellett volna képezniük.

11. A panaszos továbbá azt állította, hogy a nem szakértők számára nehéz megérteni a kérdések rendkívül jogi és technikai nyelvét.

12. A Bizottság kifejtette, hogy a beruházási viták rendezésére szolgáló állandó, független szervként működő MIC létrehozására irányuló javaslat egy szélesebb folyamat részét képezi, amelynek célja a beruházó és állam közötti vitarendezéssel kapcsolatos kritikák kezelése, különösen a 2014-es nyilvános konzultáció során felvetettek. A 2014-es nyilvános konzultációt követően a Bizottság [9] meghatározta a beruházó és állam közötti vitarendezés reformjára vonatkozó, fent ismertetett kétféle megközelítést. A hatásvizsgálati eljárás és az e panaszban szóban forgó nyilvános konzultáció célja a második lépés különböző lehetőségeinek vizsgálata volt: a beruházási vitarendezés többoldalú megközelítésének kidolgozása. A nyilvános konzultáció így többek között visszajelzést kért egy multilaterális beruházási bíróság

esetleges létrehozásáról és ennek más szakpolitikai területekre gyakorolt következményeiről. A Bizottság visszajelzést kért arról is, hogy egy ilyen rendszer hogyan működhetne.

13. A hatásvizsgálati folyamat, amelynek a nyilvános konzultáció is részét képezte, nem irányult a beruházó és az állam közötti vitarendezéssel kapcsolatos általánosabb kérdések vizsgálatára. A nyilvános konzultáció hatóköre szándékosan szűk volt, és az volt a célja, hogy visszajelzést kapjon a beruházási viták többoldalú rendezésének konkrét kérdéséről, azzal a céllal, hogy tájékoztatást nyújtson a későbbi döntéshozatali és szakpolitikai döntéshozatali folyamatról.

14. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a konzultáció tárgya azt jelentette, hogy a használt nyelv indokolt volt, még akkor is, ha az technikai jellegű lehetett volna. Azzal érvelt, hogy annak ellenére, hogy bizonyos kérdésekben jogi kifejezéseket alkalmaztak, úgy tűnt, hogy az érdekelt felek hatékonyan részt tudtak venni a konzultációban.

15. A Bizottság hozzátette, hogy az online nyilvános konzultációk során a kérdőívek korlátainak leküzdése érdekében a válaszadók állásfoglalásait is elfogadta a kérdőív kitöltése helyett vagy mellett. Ezenkívül az ezt követő hatásvizsgálati jelentés elkészítésekor, amelyet a Bizottságnak az ajánlásának elkészítése előtt kellett elkészítenie, nemcsak a nyilvános konzultációra adott válaszokat vette figyelembe, hanem más csatornákon, például az érdekelt felekkel tartott találkozók, konferenciák és szemináriumok keresztül benyújtott álláspontokat is.

16. Mindezek alapján a Bizottság azzal érvelt, hogy a nyilvános konzultációra az érdekelt felekkel folytatott konzultációkra vonatkozó belső szabályaiban meghatározott elvekkel, és különösen az átláthatóság, a nyitottság, az elszámoltathatóság és a hatékonyság elvével összhangban került sor [10].

Az ombudsman értékelése

17. A beruházó és állam közötti vitarendezésről szóló első nyilvános konzultációt követően a Bizottság 2015 májusában új megközelítést határozott meg a beruházásvédelem és a vitarendezés tekintetében az uniós kereskedelempolitika keretében. E megközelítés értelmében a kereskedelmi megállapodásokban eredetileg a beruházó és állam közötti vitarendezés meglévő mechanizmusait kellett volna felváltani egy intézményesített beruházási vitarendezési rendszerrel (beruházási bírósági rendszer vagy ICS).

18. A Bizottság új megközelítése végső soron egy multilaterális rendszer létrehozását irányozta elő a beruházási viták rendezésére. A Bizottság szerint ezt az elképzelést számos érdekelt fél terjesztette elő a 2014-es nyilvános konzultáció során. A Bizottság továbbfejlesztette ezt a megközelítést, például a *mindenki számára előnyös kereskedelemről* szóló, 2015. októberi közleményében [11].

19. A Bizottság szerint a MIC-re vonatkozó javaslata a beruházási viták rendezésére vonatkozó meglévő politika részletes felülvizsgálatából származik, beleértve a 2014-es nyilvános konzultáció és az uniós tagállamokkal, az Európai Parlamenttel, a civil társadalmi

csoportokkal és más érdekelt felekkel 2014-ben és 2015-ben folytatott megbeszélések során kapott információkat is. A Bizottság kezdetben politikai döntést hozott arról, hogy az uniós kétoldalú kereskedelmi és beruházási megállapodásokba belefoglalja a beruházási viták rendezésére szolgáló rendszereket, majd többoldalú szinten megreformálja a beruházási viták rendezési rendszerét.

20. Nem az ombudsman feladata, hogy megkérdőjelezze a beruházók és az államok közötti vitarendezés többoldalú rendszerének alkalmazására vonatkozó politikai döntést. Az uniós kereskedelmi és beruházási megállapodások összetett döntéshozatali és ratifikációs eljárások tárgyát képezik. Így az ezen eljárásokban részt vevő szervek, illetve az Európai Unió Bíróságának feladata, hogy véleményt nyilvánítson [12], annak eldöntése érdekében, hogy a beruházó és az állam közötti jogviták rendezésére szolgáló mechanizmusok elfogadhatók-e vagy sem.

21. Ugyanakkor az ombudsman elismeri, hogy a Bizottság nyilvános konzultációra irányuló erőfeszítései jelentősen sérülnének, ha a válaszadók úgy vélnék, hogy a Bizottság már döntött a konzultáció eredményéről. Annak megállapítása érdekében, hogy a jelen ügyben valóban ez volt-e a helyzet, az ombudsman megvizsgálja a konzultáció időzítését és terjedelmét.

A konzultáció időzítése

22. A panasz azt kifogásolja, hogy a Bizottság a nyilvános konzultáció megkezdése előtt már úgy döntött, hogy egy MIC létrehozására törekszik. [13]

23. Az érdekelt felekkel folytatott konzultációra vonatkozó minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatások szerint a konzultációkat **kellően korai szakaszban kell lefolytatni, amikor a résztvevők által kifejtett vélemények még mindig hatással lehetnek a kapcsolódó szakpolitikára vagy jogszabályokra**. A konzultáció elindításakor a Bizottság már megtette megközelítésének első lépését, nevezetesen a belső ellenőrzési rendszereket az uniós kétoldalú kereskedelmi és beruházási megállapodásokba. A Bizottság **azonban még nem terjesztett elő végleges javaslatokat egy új multilaterális rendszerre vonatkozóan**.

24. A MIC lehetőségén túl a Bizottság a nyilvános konzultációs kérdőívben öt másik lehetőséget is felvázolt. A konzultációt követően a Bizottság a bevezető hatásvizsgálatban eredetileg előírányzott hat lehetőség mellett két további lehetőséget is belefoglalt a hatásvizsgálati jelentésbe [14].

25. Bár a nyilvános konzultációs kérdőívben szereplő kérdések közül sok arra összpontosított, hogy jobb lenne-e a multilaterális fellebbviteli bíróság vagy a multilaterális fellebbviteli bíróság választása, ez nem elegendő annak megállapításához, hogy a Bizottság a többi javaslat érdemétől függően nem volt hajlandó befolyásolni.

26. Így az ombudsman nem tudja megállapítani, hogy a konzultációra túl későn került sor, és hogy a konzultációra adott válaszok nem befolyásolhatják a multilaterális rendszerre vonatkozó jövőbeli javaslatokat.

A konzultáció hatóköre

A Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatása foglalkozik a **nyilvános konzultációk hatókörének** meghatározásával. A konzultációk hatókörét és célkitűzéseit annak a szakpolitikai vagy jogalkotási kérdésnek a hatálya és tartalma alapján kell meghatározni, amelyre vonatkoznak. Amennyiben a konzultáció nem tartalmaz bizonyos témákat, egyértelművé kell tenni, hogy ez jogi korlátoknak vagy a kezdeményezés hatályára vonatkozó politikai döntésnek köszönhető -e.

28. E nyilvános konzultáció hatóköre és célkitűzései a beruházó és állam közötti vitarendezésre vonatkozó bizottsági megközelítés második lépésére, nevezetesen a beruházó és az állam közötti vitarendezés többoldalú rendszerének létrehozására vonatkoztak. A Bizottság ezt egyértelművé tette, amikor közzétette a konzultációs stratégiát.

29. A Bizottság kifejtette, hogy a konzultáció terjedelmét a célja határozza meg, és hogy a tárgy technikai jellegű. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a hatálynak az általános célkitűzéshez kapcsolódó konkrét kérdésekre való összpontosítása lehetővé tenné számára, hogy hatékonyabban értékelje a kapott visszajelzéseket, és biztosítsa, hogy a válaszok nagyobb hatást gyakoroljanak a későbbi döntéshozatali és szakpolitikai döntéshozatali folyamatra.

30. Az ombudsman úgy véli, hogy ésszerű volt, hogy a Bizottság az általa választott hatályt válassza annak érdekében, hogy visszajelzést kapjon a beruházó és az állam közötti vitarendezés többoldalú rendszerének létrehozására irányuló javaslatából eredő konkrét kérdésekről. Ezenkívül az ombudsman azon a véleményen van, hogy azáltal, hogy lehetővé tette a válaszadók számára, hogy szélesebb körű állásfoglalásokat nyújtsanak be, a Bizottság megfelelően kiegyensúlyozta a kérdések szűk összpontosítását. A válaszadók több mint negyede döntött úgy, hogy állásfoglalásokat nyújt be.

A kérdőívben használt nyelv

31. A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy a nyilvános konzultációkat a lehető legszélesebb közönség számára hozzáférhetővé tegye, beleértve a szakértőknek nem minősülő személyeket is. Bár a kérdőív konkrét terminológiát tartalmazott a témával kapcsolatban, a konzultációra adott válaszok azt sugallják, hogy a résztvevőknek nem volt nehéz megérteniük a felvetett kérdéseket vagy a feltett kérdéseket. A Bizottság a fent említetteknek megfelelően más formában is elfogadta a hozzászólásokat.

32. Az ombudsman megállapítja, hogy a konzultáció hatókörére tekintettel a Bizottság egyensúlyba hozta a konzultáció hozzáférhetővé tételének szükségességét, valamint azt, hogy világos és pontos válaszokat kell kapnia javaslatai technikai részleteiről.

33. Ugyanakkor az ombudsman egyetért a panaszossal abban, hogy a kérdések némelyike összetett volt, és hogy nagyobb erőfeszítéseket lehetett volna tenni azok egyszerűsítése érdekében. [16] Az ombudsman megfelelő javaslatot tesz a Bizottság számára a javításra.

34. A fentiek alapján az ombudsman megállapítja, hogy a panasz e vonatkozásával kapcsolatban a Bizottság nem követett el hivatali visszásságot.

A Bizottság félrevezette-e a nyilvános konzultáció eredményeit

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

35. A panaszos úgy ítélte meg, hogy a konzultáció során feltett kérdések némelyike vezető szerepet játszik, ami azt jelentette, hogy a benyújtott válaszokat félreértelmezték, hogy a MIC létrehozásának általános támogatását jelezzék. A konzultáció előfeltétele – amely iránymutatást kér a beruházók és az államok közötti vitarendezés többoldalú rendszerének létrehozására irányuló bizottsági javaslat konkrét szempontjaira vonatkozóan – nem jelenthette volna azt, hogy a válaszadók többsége szükségszerűen támogatja a multilaterális vitarendezési eljárás létrehozását. A panaszos szerint a válaszadók közül sokan ténylegesen ellenzik a beruházó és az állam közötti vitarendezési rendszert, beleértve az esetleges többoldalú rendszereket is. Ezek a válaszadók elkerülték bizonyos kérdések megválaszolását, hogy válaszaikat ne lehessen úgy értelmezni, mint amelyek általában támogatják a beruházó és az állam közötti vitarendezést.

36. A panaszos ezért azzal érvelt, hogy a Bizottság méltánytalanul járt el, és nem volt pártatlan a kérdéssel kapcsolatos megközelítésében, amikor azt állította, hogy „*a konzultáció általánosságban széles körű támogatást nyújtott a beruházási vitarendezés többoldalú reformjához*” [17]. A panaszos úgy értelmezte a konzultáció eredményeit, hogy a válaszadók kevesebb mint 8%-a támogatta egyértelműen a bíróság létrehozását. Ezzel szemben azt állította, hogy közel fele ellenezte a MIC létrehozását. A 2014. évi konzultációra adott válaszokból az is kiderült, hogy a résztvevők többsége határozottan elutasította a beruházó és az állam közötti vitarendezést, és nem vélte úgy, hogy a beruházó és az állam közötti vitarendezés meglévő rendszereit pusztán meg kell reformálni vagy többoldalúvá kell tenni.

37. A Bizottság kifejtette, hogy a konzultáció nem annak megállapítására irányult, hogy a nyilvánosság általánosságban támogatta-e a beruházó és állam közötti vitarendezést, hanem inkább visszajelzést kért a jelenlegi kétoldalú beruházásvédelmi struktúrák többoldalú struktúra irányába történő megreformálására vonatkozó különböző szakpolitikai lehetőségekről. A kérdőívet úgy alakították ki, hogy pontos információkat szolgáltasson a nagyon konkrét kérdésekről, amelyeket egyszerű módon tudott értelmezni. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy 2014-ben már konzultált az érdekelt felekkel a beruházó és állam közötti vitarendezéssel kapcsolatos átfogóbb kérdésekről. Ezeket a szélesebb körű megfontolásokat konferenciák és az érdekelt felek találkozási keretében is megvitaták. A Bizottság mindazonáltal a hatásvizsgálati jelentésben több ilyen aggályra is kitért.

38. A Bizottság szerint a hatásvizsgálati jelentésben a konzultáció eredményeit pártatlanul,

tisztességesen és objektíven foglalta össze. A kérdőívre adott válaszok alapján a Bizottság azon a véleményen volt, hogy a válaszadók általánosságban támogatták a beruházási viták rendezésének többoldalú reformját „a kérdőívben felvázolt egyes konkrét elvek szerint”. Bár a Bizottság azt állította, hogy a válaszadók széles körben támogatják a beruházó és állam közötti vitarendezés többoldalú reformját, nem állította, hogy egyhangú támogatás állna fenn. A jelentés megállapítja, hogy egyes válaszadók a kérdőívben nyitott kérdéseket használtak fel arra, hogy egyértelműen elutasítsák a beruházó és állam közötti vitarendezést, ahelyett, hogy a javasolt kezdeményezéssel kapcsolatos tényleges kérdéseket kezelték volna. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy ezek a válaszok a beruházó és állam közötti vitarendezés meglévő mechanizmusaira, és nem kifejezetten a javasolt többoldalú kezdeményezésre vonatkoznak. [18] A Bizottság azt is kifejtette, hogy az érdekelt felek 2017 februárjában tartott ülésén igyekezett tisztázni ezeket a kérdéseket.

39. A Bizottság a hatásvizsgálati jelentésben azt is elismerte, hogy vannak még megoldandó kérdések, amelyek azt mutatják, hogy továbbra is figyelembe kell venni azokat az aggályokat, amelyeket még figyelembe kell venni.

40. Végezetül a Bizottság megvizsgálta az érdekelt felek által javasolt további lehetőségeket annak biztosítása érdekében, hogy a hatásvizsgálati folyamat a lehető legpontosabban tükrözze nézeteiket, még akkor is, ha azokat eredetileg nem vették figyelembe a bevezető hatásvizsgálatban.

Az ombudsman értékelése

41. Az ombudsman ésszerűnek tartja, hogy amennyiben a Bizottság egy konkrét intézkedés jóváhagyását kéri – ebben az esetben a Tanács elfogadja a MIC létrehozásáról szóló tárgyalások megkezdésére vonatkozó „ajánlását”, a Bizottság törekedhet arra, hogy a lehető legjobban indokolja álláspontját. Ugyanakkor a Bizottságnak óvatosnak kell lennie mások véleményének figyelembevételével, különösen akkor, ha a jövőben ösztönözni kívánja a nyilvános konzultációkon való aktív részvételt.

42. Az ombudsman elismeri, hogy számos magánszemély és szervezet határozottan kritikus nézeteket vall a beruházó és állam közötti vitarendezéssel kapcsolatban. Ezt szem előtt tartva a Bizottságnak különös felelőssége volt, hogy a lehető legpontosabb módon közölje e nyilvános konzultáció eredményeit.

43. Az ombudsman ellenőrizte, hogy a nyilvános konzultációra adott válaszok értékelésének magyarázata során a Bizottság utalt arra, hogy számos válaszadó kifejezetten ellenezte általánosságban a beruházó és állam közötti vitarendezést. A nyilvános konzultáció eredményeinek a hatásvizsgálati jelentést kísérő mellékletben történő általános ismertetése utal a témával kapcsolatban továbbra is fennálló kritikákra és aggályokra. Ezért az ombudsman úgy véli, hogy az, hogy a Bizottság miként mutatta be az eredményeket a hatásvizsgálati jelentésben, méltányos és pontos mérlegelés volt.

44. A panaszos azonban kifogásolja a hatásvizsgálati jelentés vezetői összefoglalóját. A „Ki támogatja az opciót” című első mondat szövege a következő:

„A nonprofit szektor széles körben támogatja azokat az elveket, amelyek alátámasztják az állandó multilaterális beruházási bíróság létrehozásának lehetőségét, nevezetesen az állandóságot, a függetlenséget és az ítélezőknek a vitában részt vevő felektől való elválasztását.”
[19]

45. Bár ez kétségtelenül pontos, azt sugallja, hogy a nyilvános konzultáció fő következtetése a nonprofit szektort illetően az, hogy támogatja ezeket az elveket. A Bizottság egyértelműen jogosult volt arra, hogy ezt a sajátos nézőpontot hangsúlyozza, és ezzel kapcsolatban nem követett el hivatali visszásságot. Ez a kijelentés azonban egyértelműen azzal a kockázattal járt, hogy szembeszáll a nyilvánosság azon tagjaival, akikre a Bizottság támaszkodik annak biztosítása érdekében, hogy nyilvános konzultációi legitimitást élvezzenek.

46. Hasonlóképpen, a panaszos kifogásolja a mondat első részét, amely összefoglalja a tárgyalások megkezdésére irányuló javaslatot kísérő *indokolásban* szereplő eredményeket, amelyben a Bizottság kijelentette, hogy „*a konzultáció általánosságban széles körű támogatást mutatott a beruházási vitarendezés e kezdeményezésben ismertetett többoldalú reformjához, bár továbbra is vannak kérdések, különösen annak technikai vonatkozásait illetően*”.

47. Bár az ombudsman elismeri, hogy az összefoglaló jellegénél fogva szelektív, minden összefoglalónak pontos áttekintést kell nyújtania a döntéshozók számára.

48. Az ombudsman ezért úgy véli, hogy bár a panasz e vonatkozásával kapcsolatban nem merült fel hivatali visszásság, a Bizottság jobban figyelembe vehette volna a válaszadók aggályait az eredmények összefoglalása során. A petíció benyújtója egy második javaslatot tesz e tekintetben a javításra.

Következtetés

A vizsgálat alapján az ombudsman az alábbi következtetéssel zárja le az ügyet [20] :

Az Európai Bizottság nem követett el hivatali visszásságot azzal kapcsolatban, hogy hogyan hajtotta végre, és ismertette a beruházók és az államok közötti vitarendezés többoldalú rendszer létrehozásával történő megreformálásáról folytatott nyilvános konzultáció eredményeit .

A panaszost és a Bizottságot tájékoztatni fogják e határozatról .

Javaslatok a javításra

A Bizottságnak fokoznia kell arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a nyilvános konzultációk

során egyszerűsítse a kérdések szerkezetét és megfogalmazását.

A nyilvános konzultáció eredményeinek összefoglalásakor a Bizottságnak különös figyelmet kell fordítania a válaszadók aggályaira, hogy pontos áttekintést nyújtson a döntéshozók számára.

Emily O'Reilly

Európai ombudsman Strasbourg, 2019. 12. 17.

[1] A Bizottság közzétett egy „konceptiódokumentumot”, „*Beruházás a TTIP-be és azon túl – a reform útja – A szabályozáshoz való jog megerősítése és a jelenlegi ad hoc választottbíróági eljárásról a beruházási bíróság felé való elmozdulás* :

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/may/tradoc_153408.PDF [Link].

[2] Lásd: https://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm?consul_id=233 [Link].

[3] A Bizottsághoz további nyolc további független hozzászólás érkezett észrevételek vagy állásfoglalások formájában, amelyeket közvetlenül egy funkcionális postafiókba küldtek.

[4] A tanácsi határozatra vonatkozó ajánlást lásd:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1505306108510&uri=COM:2017:493:FIN> [Link].

Az indokolást lásd:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1505306108510&uri=COM:2017:493:FIN> [Link].

A hatásvizsgálatot lásd:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017SC0302&from=EN> [Link].

A hatásvizsgálat vezetői összefoglalóját lásd:

<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2017/EN/SWD-2017-303-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF> [Link].

A „kezdeti hatásvizsgálatot” lásd:

http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2016_trade_024_court_on_investment_en.pdf [Link].

[5] A beruházási viták rendezésével foglalkozó multilaterális bíróság létrehozásáról szóló

egyezményre vonatkozó tárgyalási irányelvek az alábbi címen érhetők el:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12981-2017-ADD-1-DCL-1/en/pdf> [Link].

[6] További információk a beruházási vitákkal foglalkozó multilaterális bírósági projektről:

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1608> [Link].

[7] A Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásai és eszköztára tartalmazza az érdekelt felekkel folytatott konzultációra vonatkozó iránymutatásokat, lásd:

<https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better> [Link].

[8] A panaszos esetében ez megsértette a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokban foglalt részvételi, nyitottsági és elszámoltathatósági elveket, valamint a hatékonyság elvét.

[9] Lásd a Bizottság fenti 1. lábjegyzetben hivatkozott „fogalmi dokumentumát”.

[10] A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokban meghatározottak szerint:

<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/better-regulation-guidelines.pdf> [Link], 69. o.

[11] További információkért lásd: <https://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1381> [Link].

[12] Lásd az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkének (11) bekezdését és a 2019. április 30-i 1/17. sz. véleményt, ECLI:EU:C:2019:341, 126–129. és 245. pont.

[13] Az ombudsman megjegyzi továbbá, hogy amikor a Tanács elfogadta a CETA aláírását engedélyező határozatot, kijelentette, hogy „a Tanács támogatja az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy létrejöjjön egy olyan multilaterális beruházási bíróság, amely felváltja a CETA által létrehozott kétoldalú rendszert, amint létrejött, a CETA-ban előírt eljárásnak megfelelően”. A CETA aláírására való felhatalmazásról szóló határozatnak a Tanács általi elfogadása alkalmával tett nyilatkozatok és nyilatkozatok 36. nyilatkozata. Kelt Brüsszelben, 2016. október 27-én.

[14] Ezek a lehetőségek a következők voltak: (1) több belső ellenőrzési rendszer fenntartása és működtetése az uniós kereskedelmi és/vagy beruházási megállapodásokban; (2) újratárgyalja az uniós tagállamok kétoldalú beruházási szerződéseit és az Energia Charta Egyezményt, hogy az magában foglaljon egy belső ellenőrzési rendszert is; (3) a jelenlegi nemzetközi választottbírói szabályok reformja; (4) állandó többoldalú fellebbviteli bíróság létrehozása; (5) a beruházási vitákkal foglalkozó multilaterális bíróság létrehozása; és (6) a többoldalú érdemi beruházási szabályok tárgyalása (mindegyik szerepel a bevezető hatásvizsgálatban). Emellett a nyilvános konzultációt követően a hatásvizsgálati jelentés (7) a beruházó és állam közötti vitarendezés javítását is magában foglalta az EU kétoldalú beruházási megállapodásaiban és az Energia Charta Egyezményben, valamint (8) a nemzeti bíróságoknak a beruházási viták elbírálására való hatáskörét.

[15] A jobb szabályozás „Toolbox”, elérhető : [\[Link\]](#)

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/better-regulation-toolbox_2.pdf, 382–383. o.

[16] A panaszos a következő példát hozza fel: „Fontos szempont lenne, hogy egy ilyen egységes multilaterális beruházási bíróság ne csak a jövőbeli beruházásokkal kapcsolatban felmerülő vitákat bírálja el.

szerződések, de a meglévő nemzetközi beruházási szerződések alapján is. Ezt például egy olyan részvételi rendszer révén lehetne elérni, amelyben az országok az egységes multilaterális beruházási bíróság létrehozásáról szóló szerződésben/jogi eszközben megállapodnak abban, hogy beruházási szerződéseiket a Bíróság hatáskörébe utalják (a modell lehet az Egyesült Nemzetek Mauritiusi Egyezménye a beruházó és állam közötti vitarendezés átláthatóságáról). Az egységes multilaterális beruházási bíróság tehát gyakorlatilag hatályon kívül helyezné az uniós tagállamok harmadik országokkal kötött beruházási szerződéseiben vagy a harmadik országok között hatályban lévő beruházási szerződésekben foglalt, beruházó és állam közötti vitarendezésre vonatkozó rendelkezéseket. Emellett felváltaná a harmadik országokkal kötött uniós szintű megállapodások részét képező belső ellenőrzési rendszert is. Egyetért-e Ön azzal a véleménynel, hogy egy ilyen egységes multilaterális beruházási bíróság

hatáskörrel kell-e rendelkeznie a meglévő beruházási szerződésekben – többek között az uniós tagállamok harmadik országokkal kötött kétoldalú beruházási megállapodásaiból, az uniós szintű kereskedelmi és beruházási megállapodásokból, valamint a harmadik országok között hatályban lévő beruházási szerződésekben – eredő viták elbírálására is?”

[17] Az indokolásban , amely a beruházási viták rendezésével foglalkozó multilaterális bíróság létrehozásáról szóló egyezményre irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra irányuló bizottsági ajánlást kísérte (3. szakasz):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017PC0493> [\[Link\]](#).

[18] Lásd a Bizottság szolgálatainak munkadokumentumát, *Hatásvizsgálat – A beruházási viták rendezésének többoldalú reformja* , elérhető a következő internetcímen:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017SC0302&from=EN> [\[Link\]](#), 72–73. o.

[19] A Bizottság kifejtette, hogy arra az értelmezésre jutott, hogy általánosságban széles körben támogatják az „ állandóság, fellebbezés és átláthatóság, valamint az állam által kinevezett, magasán képzett, teljes munkaidőben foglalkoztatott, magas etikai normáknak megfelelő fix javadalmazással rendelkező bírók” elvét.

[20] A panaszokkal kapcsolatos eljárásról és jogokról teljes körű tájékoztatást a

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/document/70707> címen [talál \[Link\]](#).